

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

SEKCJA CZWARTA

SPRAWA WEREDA przeciwko POLSCE

(Skarga nr 54727/08)

WYROK

STRASBURG

26 listopada 2013 roku

Wyrok ten stanie się ostateczny zgodnie z warunkami określonymi w Artykule 44 ust. 2 Konwencji. Wyrok może podlegać korekcie wydawniczej.

W sprawie Wereda przeciwko Polsce,

Europejski Trybunał Praw Człowieka (Sekcja Czwarta), zasiadając jako Izba w składzie:

Pani Ineta Ziemele, *Przewodnicząca*,
Pan Päivi Hirvelä,
Pan George Nicolaou,
Pani Zdravka Kalaydjieva,
Pan Vincent A. de Gaetano
Pan Paul Mahoney
Pan Krzysztof Wojtyczek, *sędziowie*
oraz Pan Fatoş Aracı, *Zastępca Kanclerza Sekcji*,

Obradując na posiedzeniu zamkniętym w dniu 5 listopada 2013 roku,
Wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu.

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 54727/08) wniesionej w dniu 5 listopada 2008 r. przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej do Trybunału na podstawie Artykułu 34 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności ("Konwencja") przez obywatela polskiego, pana Henryka Weredę ("skarżący").

2. Skarżący był reprezentowany przez pana A. Błaszczowskiego, adwokata prowadzącego praktykę w Poznaniu. Polski Rząd ("Rząd") reprezentowany był przez swojego Pełnomocnika, panią J. Chrzanowską z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. Skarżący podniósł zarzut opóźnienia, jakie nastąpiło przy zwalnianiu go z zakładu karnego po wydaniu przez sąd krajowy postanowienia nakazującego zwolnienie go z aresztu tymczasowego, i skarżył się, że okres jego tymczasowego aresztowania przekroczył "rozsądny termin" w rozumieniu Artykułu 5 ust. 3 Konwencji.

4. W dniu 26 stycznia 2009 r. skarga została zakomunikowana Rządowi.

FAKTY

I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY

5. Skarżący urodził się w 1949 roku i mieszka w Gdyni. Jest oficerem marynarki wojennej.

A. Pierwsze postępowanie przeciwko skarżącemu (sprawa nr So 27/04, później zarejestrowana pod numerem 4/05)

6. Skarżący został aresztowany w dniu 1 lipca 2001 roku. Postanowieniem z dnia 2 lipca 2002 r. Sąd Garnizonowy w Poznaniu zastosował tymczasowe aresztowanie skarżącego na trzy miesiące z uwagi na podejrzenie przyjmowania przez niego łapówek w związku ze swoją działalnością zawodową oraz kierowania zorganizowaną grupą przestępczą (sprawa nr 4/05). Postanowienie uzasadnione było mocnymi dowodami przeciwko skarżącemu, wagą zarzucanych mu przestępstw oraz surowością grożącej kary.

7. W dniu 25 lipca 2002 r. Sąd Najwyższy powołał dwóch biegłych w celu wydania opinii, czy skarżący może zostać pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Następnie, w dniu 14 sierpnia 2002 r. tenże sąd uchylił tymczasowe aresztowanie, nakazując jednocześnie zwolnienie skarżącego ze względu na stan zdrowia, ponieważ zdiagnozowano u niego ciężką depresję i uznano, że istnieje prawdopodobieństwo popełnienia przez niego samobójstwa w sytuacji pozbawienia wolności. Sąd zawiesił skarżącego w wykonywaniu obowiązków służbowych.

8. W dniu 7 marca 2005 roku do Sądu Garnizonowego w Poznaniu wpłynął akt oskarżenia przeciwko skarżącemu. Rozprawy w jego sprawie odbywały się kolejno w dniach 27 kwietnia, 23 i 24 sierpnia oraz 6 i 7 grudnia 2005 r. oraz w dniach 10 i 11 stycznia 2006 r. W dniu 23 sierpnia 2005 roku sąd nakazał tymczasowe aresztowanie jednego ze współoskarżonych w sprawie.

9. W dniu 21 sierpnia 2007 roku przewodniczący składu orzekającego rozpoznającego sprawę skarżącego wystąpił o wyłączenie swojej osoby od orzekania w sprawie. Decyzją Sądu Garnizonowego w Poznaniu z dnia 22 sierpnia 2007 roku jego wnioski o wyłączenie zostały przyjęte. Sąd stwierdził, że sędzia ten zasiadał w składzie rozpoznającym inną sprawę przeciwko skarżącemu, w której oskarżenie przedstawiło te same dowody na poparcie odrębnych zarzutów (sprawa nr So 9/06).

10. W dniu 10 września 2007 roku sprawę skarżącego połączono z inną sprawą toczącą się przeciwko niemu w tym samym czasie. Nową sprawę zarejestrowano pod numerem So 4/05.

B. Drugie postępowanie (sprawa nr So 20/06, przerejestrowana następnie na nr So 31/07)

11. W dniu 5 lutego 2006 r. skarżący został aresztowany w związku z drugim postępowaniem karnym wszczętym przeciwko niemu. Pozostawał on pod zarzutem popełnienia przestępstwa podlegającego karze na podstawie Artykułu 258 ust. 3 (kierowanie związkiem przestępczym), Artykułu 228 ust. 1 (przyjmowanie łapówek) oraz Artykułu 228 ust. 3 (przekupstwo) Kodeksu Karnego.

12. Z opinii biegłego z dnia 6 lutego 2006 r. wynikało, że stan zdrowia skarżącego umożliwiał jego tymczasowe aresztowanie, oraz że był on w stanie uczestniczyć w postępowaniu. W tym samym dniu Sąd Garnizonowy w Poznaniu zastosował wobec skarżącego tymczasowe aresztowanie z uwagi na podejrzenie kierowania przez niego zorganizowaną grupą przestępczą oraz popełnienia licznych oszustw, malwersacji, wygłaszania gróźb karalnych i przyjmowania łapówek. Sprawę zarejestrowano pod numerem So20/06. Decyzja o tymczasowym aresztowaniu skarżącego została uzasadniona istnieniem mocnych dowodów świadczących przeciwko niemu, surowością grożącej mu kary oraz obawą, że będzie usiłował skłonić świadków do składania fałszywych zeznań lub w inny sposób utrudniał postępowanie. Ostatnia z wymienionych przesłanek została uznana za najważniejszą z uwagi na fakt, że sprawa obejmowała dużą liczbę domniemych współsprawców. Skarżący zaskarżył tę decyzję. Jego zażalenie nie zostało uwzględnione w dniu 8 marca 2006 r. W dniu 25 kwietnia 2006 r. Sąd Garnizonowy w Poznaniu przedłużył tymczasowe aresztowanie skarżącego o kolejny okres trzech miesięcy. Sąd powołał się przy tym na konkretne dowody, uzasadniające w ocenie sądu podejrzenie wobec skarżącego, w tym zeznania złożone przez wielu innych podejrzanych w sprawie, zarówno tych, którzy przyznali się do udziału w procederze oszustwa, jak i tych, którzy temu nadal zaprzeczali. Sąd stwierdził ponadto, że sprawa miała niezmiernie skomplikowany charakter, ponieważ obejmowała liczne zarzuty postawione dużej liczbie podejrzanych. Sąd zauważył również, że w świetle zgromadzonych do tego czasu dowodów, istnieje prawdopodobieństwo pojawienia się nowych okoliczności

związanych z zarzutem oszustwa, w szczególności zaś dotyczących roli odgrywanej w nim przez skarżącego.

13. W dniu 20 lipca 2006 roku do Sądu Garnizonowego w Poznaniu wpłynął nowy akt oskarżenia przeciwko skarżącemu. Dnia 27 lipca 2006 r. sąd przedłużył tymczasowe aresztowanie skarżącego o trzy miesiące. Sąd powołał się przy tym na liczne dowody wskazujące na jego prawdopodobny udział w procederze oszustwa. Sąd zauważył, że w świetle nowych dowodów istniało prawdopodobieństwo, że skarżący odgrywał główną rolę tym przestępstwie. Istniała zatem konieczność utrzymania tymczasowego aresztowania jego osoby dla zapobieżenia wywieraniu przez niego nacisków na współoskarżonych oraz na inne osoby, nieobjęte aktem oskarżenia, które mogły jednakowoż uczestniczyć w tym procederze. W dniu 23 sierpnia 2006 r. wyznaczono terminy rozpraw na 27 i 28 września 2006 r. Dnia 27 września 2006 r. ze sprawy przeciwko skarżącemu i jego współnikom (nr So 20/06) wyłączono do odrębnego postępowania sprawę skarżącego. Wyrok w sprawie przeciwko współnikom skarżącego został wydany w tym samym dniu. Wszyscy oskarżeni przyznali się do winy. W sprawie skarżącego (nr So 34/06) sąd wyznaczył terminy rozpraw na 20 i 21 listopada 2006 r.

14. Następnie, tymczasowe aresztowanie skarżącego było przedłużane licznymi postanowieniami, z których wszystkie zostały utrzymane w mocy na skutek złożonych zażaleń. W postanowieniu z dnia 19 października 2006 r. uzasadnieniem dla przedłużenia tymczasowego aresztowania wobec skarżącego były mocne dowody świadczące przeciwko niemu, zagrożenie surową karą oraz obawa przed podejmowaniem przez niego prób nakłaniania świadków do składania fałszywych zeznań lub utrudniania toku postępowania w inny sposób.

15. Kolejne rozprawy odbyły się w dniach 20 i 21 listopada 2006 r. oraz w dniu 2 stycznia 2007 r. Dnia 2 stycznia 2007 r. sąd przedłużył okres tymczasowego aresztowania skarżącego, powołując się na te same podstawy, jak w postanowieniu z dnia 19 października 2006 r. (patrz akapit 14 powyżej).

16. W dniu 13 lutego 2007 r. Sąd Garnizonowy w Poznaniu uznał skarżącego winnym popełnienia szeregu przestępstw i skazał go na cztery lata pozbawienia wolności. Okres tymczasowego aresztowania od 5 lutego 2006 r. do 13 lutego 2007 r. został mu zaliczony na poczet orzeczonej kary. W tym samym dniu sąd przedłużył okres tymczasowego aresztowania skarżącego, a następnie uczynił to ponownie w dniu 10 kwietnia 2007 r., ponieważ zgodnie z polskim prawem pobyt w areszcie tymczasowym po wydaniu wyroku skazującego przez sąd pierwszej instancji w dalszym ciągu traktowany jest jako okres tymczasowego aresztowania.

17. W dniu 31 maja 2007 r. Izba Wojskowa Sądu Najwyższego uchyliła wyrok sądu pierwszej instancji i przekazała sprawę do ponownego rozpoznania. W dniu 17 lipca 2007 r. okres tymczasowego aresztowania skarżącego został ponownie przedłużony. W uzasadnieniu sąd w pierwszej kolejności stwierdził, że nie ustały przyczyny, dla których podjęto decyzję o jego tymczasowym aresztowaniu. Sąd zauważył dalej, że w przypadku zwolnienia skarżący mógłby wywierać naciski na świadków, którzy składali obciążające go zeznania. Sąd wyszczególnił przy tym nazwiska tych świadków. Był też zdania, że zarzucana skarżącemu wiodąca rola w organizacji i kierowaniu grupą przestępczą przemawiała za decyzją pozostawienia go w areszcie; tym bardziej, że istniało prawdopodobieństwo wymierzenia mu surowej kary. W dniu 10 września 2007 r. obie sprawy przeciwko skarżącemu (numery So5/05

i So 31/07) zostały połączone celem łącznego rozpoznania jako jedna sprawa o sygnaturze So 4/05.

C. Postępowanie w sprawie nr So 4/05

18. Kolejne rozprawy odbyły się w dniach 23 października, 22 i 27 listopada oraz 6 grudnia 2007 roku. W dniu 4 stycznia 2008 r. skarżący wystąpił o uchylenie tymczasowego aresztowania. Powołał się między innymi na Artykuł 5 ust. 3 Konwencji, twierdząc, że okres jego tymczasowego aresztowania przekroczył rozsądny termin. Z uwagi na to, że sąd uznał, iż skarżący powinien zostać zwolniony za poręczeniem majątkowym, w dniu 8 stycznia 2008 r. skarżący został zobowiązany do określenia swojego stanowiska w przedmiocie ustanowienia hipoteki. Na posiedzeniu sądu w dniu 9 stycznia 2008 r. żona skarżącego wyraziła zgodę na ustanowienie hipoteki na nieruchomości stanowiącą współwłasność jej i męża. Sąd wyznaczył ostateczny termin na ustanowienie hipoteki na dzień 21 stycznia 2008 r. Z uwagi na to, że do tego dnia wymagane formalności nie zostały dopełnione, w dniu 4 lutego 2008 r. tymczasowe aresztowanie skarżącego zostało po raz kolejny przedłużone. W tym samym dniu sąd nie uwzględnił wniosku o uchylenie tymczasowego aresztowania, złożonego przez skarżącego w dniu 31 stycznia 2008 r. Skarżący odwołał się od decyzji sądu. W dniu 27 lutego 2008 r. Sąd Najwyższy zmienił zaskarżone postanowienie i nakazał zwolnienie skarżącego z aresztu pod warunkiem złożenia poręczenia majątkowego. Z uwagi na to, że skarżący nie uiścił wymaganej kwoty w wyznaczonym terminie, w dniu 30 kwietnia 2008 r. tymczasowe aresztowanie zostało przedłużone o kolejny okres. Skarżący odwołał się od tej decyzji w dniu 5 maja 2008 roku.

19. W dniu 19 maja 2008 r. Sąd Najwyższy postanowił uchylić wobec skarżącego tymczasowe aresztowanie stosując w jego miejsce dozór Policji z zakazem opuszczania kraju. Nakaz zwolnienia wydany został przez Sąd Najwyższy w dniu 19 maja 2008 r. o bliżej nieokreślonej godzinie. W tym samym dniu dokument został wysłany pocztą, przesyłką priorytetową, do właściwej jednostki penitencjarnej.

20. Skarżący został zwolniony z aresztu w dniu 21 maja 2008 roku.

II. WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE I PRAKTYKA

A. Środki zapobiegawcze, w tym areszt tymczasowy

21. Właściwe prawo krajowe oraz praktyka dotyczące stosowania aresztu tymczasowego, podstaw dla jego przedłużania, zwolnienia z aresztu oraz zasady dotyczące stosowania innych środków zapobiegawczych – zostały przedstawione w wyrokach Trybunału w sprawach *Golek przeciwko Polsce*, nr 31330/02, §§ 27-33, 25 kwietnia 2006, oraz *Celejewski przeciwko Polsce*, nr 17584/04, §§ 22-23, 4 sierpnia 2006 r.

22. Artykuł 552 Kodeksu Postępowania Karnego stanowi, że:

"1. Oskarżonemu, który w wyniku wznowienia postępowania lub kasacji został uniewinniony lub skazany na łagodniejszą karę, służy od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonania względem niego w całości lub w części kary, której nie powinien był ponieść.

2. Przepis paragrafu 1 stosuje się także, jeżeli po uchyleniu skazującego orzeczenia postępowanie umorzono wskutek okoliczności, których nie uwzględniono w wcześniejszym postępowaniu.
3. Prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia powstaje również w związku z zastosowaniem środka zabezpieczającego w warunkach określonych w paragrafach 1 i 2.
4. Odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje również w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania."

B. Wykonanie decyzji o zwolnieniu z aresztu tymczasowego

23. W przedmiotowym czasie, z chwilą wydania postanowienia o zwolnieniu z aresztu tymczasowego, oskarżony powinien być zostać zwolniony po dopełnieniu niezbędnych czynności administracyjnych określonych w *rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 roku w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności*.

24. Paragraf 3 tego rozporządzenia w odpowiednim zakresie stanowił, że:

"Wszelkie czynności administracyjne powinny być wykonywane bezzwłocznie. Dotyczy to w szczególności (...) przesyłania zawiadomień i powiadomień oraz realizowania zwolnień."

25. Paragraf 6(1) rozporządzenia stanowił między innymi, że rozstrzygnięcie skutkujące zwolnieniem osadzonego zawarte w dokumencie doręczonym za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz, poza wypadkami wymienionymi w rozporządzeniu, za pośrednictwem telefaksu – nie podlega wykonaniu. Jednakże przepisu tego nie stosuje się, jeżeli dokument przesłany za pośrednictwem poczty elektronicznej jest podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu (ust 6(3)).

Ustęp 111(2) stanowił, że jednostka penitencjarna może zwolnić tymczasowo aresztowanego między innymi po otrzymaniu odpisu postanowienia o uchyleniu tymczasowego aresztowania wydanego przez właściwy sąd. Zgodnie z ustępem 111(4) zwolnienie tymczasowo aresztowanego następuje w dniu wpływu postanowienia do jednostki penitencjarnej.

26. W dniu 4 października 2011 r. Trybunał Konstytucyjny wydał postanowienie dotyczące pytania prawnego przedstawionego przez sąd krajowy (P 9/11). Sąd ten wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego o uznanie ustępów 6(1) i 111(4) rozporządzenia z 2004 roku za niezgodne z konstytucyjnymi gwarancjami wolności osobistej i bezpieczeństwa oraz z Artykułem 5, ustępami 1 a) – c) i 4, Konwencji. Trybunał Konstytucyjny umorzył postępowanie, ponieważ w konkretnych okolicznościach przedmiotowej sprawy pytanie prawne nie miało bezpośredniego związku z decyzją wydaną przez wnioskujący sąd.

27. W tym samym dniu Trybunał Konstytucyjny wydał też inne postanowienie zawierające uwagi dla Ministrowa Sprawiedliwości dotyczące stwierdzonych uchybień w rozporządzeniu z 2004 r. (S 1/11). Zdaniem Trybunału przepisy rozporządzenia nie zapewniały bezzwłocznego zwolnienia tymczasowo aresztowanego w następstwie wydania odpowiedniego postanowienia sądowego. W szczególności obowiązek doręczenia odpisu oryginału sądowego postanowienia o

zwolnieniu tymczasowo aresztowanego z jednostki penitencjarnej w powiązaniu z wyraźnym zakazem zwalniania osadzonych na podstawie postanowień doręczonych za pośrednictwem zwykłej poczty elektronicznej lub przekazanych faksem – nie miało już dalszego uzasadnienia w świetle zaawansowanego rozwoju technologii telekomunikacyjnych i informatycznych. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego sytuacja ta naruszała standardy Konwencji. Trybunał Konstytucyjny uznał również, że konieczne było podjęcie działań legislacyjnych, zmierzających do naprawienia tych niedociągnięć w celu wyeliminowania problemów wynikających z opóźnień w zwalnianiu osadzonych w następstwie wydania odpowiedniego postanowienia sądowego.

28. Następnie, w dniu 2 października 2012 roku, wydane zostało nowe rozporządzenie w tym przedmiocie.

PRAWO

I. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 5 UST. 1 KONWENCJI

29. Skarżący podniósł zarzut dwudniowego opóźnienia w zwolnieniu go z jednostki penitencjarnej po decyzji Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2008 roku. Powołał się przy tym na Artykuł 5 ust. 1 Konwencji, który w odpowiednim fragmencie brzmi następująco:

"1. Każdy ma prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego. Nikt nie może być pozbawiony wolności, z wyjątkiem następujących przypadków i w trybie ustalonym przez prawo ...

- a) zgodnego z prawem pozbawienia wolności w wyniku skazania przez właściwy sąd;"

A. Dopuszczalność

30. Zdaniem Rządu skarżący nie wyczerpał wszystkich środków odwoławczych dostępnych na podstawie prawa wewnętrznego. Powinien on być skorzystać z przepisu Artykułu 552 ust. 4 Kodeksu Postępowania Karnego. Mógł wystąpić o zadośćuczynienie z tytułu przebywania w areszcie w dniach od 19 do 21 maja 2008 roku.

Rząd stwierdził ponadto, że właściwym środkiem z tytułu nieuzasadnionego pozostawiania skarżącego w areszcie po wydaniu przez Sąd Najwyższy postanowienia o jego zwolnieniu w dniu 19 maja 2008 roku – było wystąpienie z powództwem cywilnym o ochronę dóbr osobistych na podstawie Artykułów 23, 24 i 448 Kodeksu Cywilnego.

31. Trybunał po raz kolejny stwierdza, że Artykuł 35 ust. 1 Konwencji przewiduje konieczność wyczerpania jedynie tych środków odwoławczych, które są dostępne i wystarczające dla uzyskania zadośćuczynienia z tytułu zarzucanych naruszeń. Celem Artykułu 35 ust. 1 jest umożliwienie Umawiającym się Państwom zapobieżenia naruszeniom lub naprawienia zarzucanych im naruszeń zanim zarzuty te wpłyną do Trybunału (patrz, między innymi, *Selmouni przeciwko Francji* [GC], nr 25803/94, § 74, ECHR 1999-V). Zasada Artykułu 35 ust. 1 opiera się na założeniu, że na podstawie prawa wewnętrznego istnieje skuteczny i dostępny środek odwoławczy w odniesieniu do zarzucanego naruszenia praw jednostki, wynikających z Konwencji (patrz *Lakatos przeciwko Czechom*, (dec.), nr 42052/98, 23 października 2001).

32. Istnienie przedmiotowych środków musi być wystarczająco pewne nie tylko w teorii, ale także w praktyce, w przeciwnym bowiem wypadku będą one pozbawione niezbędnego atrybutu dostępności i skuteczności (patrz, między innymi, sprawa *Orchowski przeciwko Polsce*, nr 17885/04, § 105, 22 października 2009, oraz *Norbert Sikorski przeciwko Polsce*, nr 17599/05, § 108, 22 października 2009). Rozwój i dostępność środka, o którym twierdzi się, że istnieje, w tym jego zakres i stosowanie, muszą zostać wyraźnie określone, a także potwierdzone i dopełnione praktyką lub orzecznictwem (*Mikolajová przeciwko Słowacji*, nr 4479/03, § 34, 18 stycznia 2011). Argumenty Rządu nabierają większej wagi, jeżeli przytoczone zostają odpowiednie przykłady z krajowego orzecznictwa (*Sakhnowskiy przeciwko Rosji* [GC] §§ 43-44; *Toziczka przeciwko Polsce*, nr 29995/08, § 26, 24 lipca 2012).

33. Wracając do okoliczności przedmiotowej sprawy, Trybunał zauważa, że Rząd nie przytoczył żadnych przykładów z krajowego orzecznictwa, które by wskazywały, że sądy uznały roszczenie o zadośćuczynienie na podstawie któregośkolwiek z przepisów powołanych w kontekście tymczasowego aresztowania trwającego jeszcze przez kilka dni od chwili wydania przez sąd postanowienia o zwolnieniu osadzonego. Nie wykazano zatem by w konkretnych okolicznościach przedmiotowej sprawy środki powołane przez Rząd zapewniały rozsądne perspektywy powodzenia.

34. Trybunał zauważa ponadto – co stwierdził już wcześniej w sprawie *Mamelka przeciwko Polsce*, nr 16761/07, §§ 23-25, 17 kwietnia 2012 – że środki odszkodowawcze dostępne na podstawie przepisów Kodeksu Cywilnego nie okazały się skuteczne w przypadku spóźnionego zwolnienia z aresztu.

35. Trybunał stwierdza zatem, że Rząd nie wykazał by – w odniesieniu do utrwalonego orzecznictwa w sprawach podobnych do sprawy skarżącego – powołane przez Rząd środki były wystarczająco pewne nie tylko w teorii, lecz również w praktyce.

36. Trybunał stwierdza, że przedmiotowa skarga nie jest w sposób oczywisty nieuzasadniona w rozumieniu Artykułu 35 ust. 3 (a) Konwencji. Trybunał stwierdza ponadto, że nie jest ona niedopuszczalna z jakichkolwiek innych względów. A zatem musi zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum sprawy

37. Rząd odstąpił od zajęcia stanowiska co do meritum sprawy.

38. Trybunał po raz kolejny stwierdza, że każde pozbawienie wolności musi być zgodne z prawem. Sformułowanie "w trybie ustalonym przez prawo" zasadniczo odnosi się do prawa krajowego, nakładając obowiązek przestrzegania materialnych i proceduralnych przepisów tego prawa, ale określa też wymóg, by każdy środek skutkujący pozbawieniem jednostki wolności pozostawał zgodny z celem Artykułu 5, tj. ochroną jednostki przed arbitralnością (patrz *Winterwerp przeciwko Holandii*, 24 października 1979, § 39, Seria A, nr 33, oraz *Lukanov przeciwko Bułgarii*, 20 marca 1997, § 41, *Sprawozdania z wyroków i postanowień* 1997-II).

39. Lista wyjątków od prawa do wolności, podlegającego ochronie na podstawie Artykułu 5 ust. 1 Konwencji jest zamknięta, i tylko interpretacja zawężająca tych wyjątków zgodna jest z intencją i celem tego przepisu. Trybunał musi zatem badać skargi na opóźnienia w zwalnianiu osadzonych z aresztu ze szczególną uwagą (patrz *Quinn przeciwko Francji*, 22 marca 1995, § 42, Seria A nr 311; *Giulia Manzoni przeciwko Włochom*, 1 lipca 1997, § 25, *Sprawozdania* 1997-IV; *K.-F. przeciwko*

Niemcom, 27 listopada 1997, § 70, *Sprawozdania 1997-VII*; *Labita przeciwko Włochom* [GC], nr 26772/95, § 170, ECHR 2000-IV; oraz *Nikolov przeciwko Bułgarii*, nr 38884/97, § 80, 30 stycznia 2003; *Ladent przeciwko Polsce*, nr 11036/03, § 83, 18 marca 2008).

40. Wracając do okoliczności przedmiotowej sprawy, Trybunał stwierdza, że z chwilą wydania przez Sąd Najwyższy decyzji o uchyleniu wobec skarżącego aresztu tymczasowego, miał on prawo wyjść na wolność niezwłocznie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 r., po dopełnieniu niezbędnych formalności (patrz akapity 23-24 powyżej). W dniu 19 maja 2008 r. Sąd Najwyższy nakazał zwolnienie skarżącego z aresztu. Został on zwolniony dwa dni później, w dniu 21 maja 2008 r.

41. Trybunał zauważa, że chociaż przedłużający się areszt skarżącego – już po wydaniu ostatecznej decyzji przez Sąd Najwyższy – nie miał uzasadnienia, to jednak skarżący nie mógł się spodziewać się zwolnienia natychmiast. Trybunał wcześniej już przyjął, że w pewnych okolicznościach może nastąpić niewielkie, ograniczone w czasie opóźnienie w zwolnieniu osadzonego. Względy praktyczne związane z zarządzaniem sądami i załatwianiem formalności administracyjnych przez administrację więzienną sprawiają, że wykonanie takiego nakazu sądowego może zająć nieco czasu, który jednak powinien zostać ograniczony do niezbędnego minimum, w każdym razie nie powinien przekroczyć kilku godzin (patrz sprawa *Quinn*, powołana wyżej, § 42; *Giulia Manzoni*, powołana wyżej, § 25; *Labita*, powołana wyżej, § 171; oraz *Nikolov*, powołana wyżej, § 82). Trybunał stwierdził naruszenie Artykułu 5 ust. 1 Konwencji w sprawach *Ladent przeciwko Polsce*, nr 11036/03, 18 marca 2008 oraz *Mamelka przeciwko Polsce*, powołanej wyżej, kiedy to skarżący zostali zwolnieni odpowiednio po upływie trzech i siedmiu dni od chwili wydania przez sąd odpowiedniego postanowienia. Podobnie, naruszenie tego samego przepisu stwierdzono w sprawie, w której upłynęło ponad czterdzieści osiem godzin od chwili wydania sądowego nakazu do zwolnienia skarżącego (*Gębura przeciwko Polsce*, nr 63131/00, § 35, 6 marca 2007).

42. Trybunał zauważa, że obowiązujące w przedmiotowym czasie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 r. w ustępie 3 przewidywało generalną zasadę, że wszelkie formalności administracyjne powinny być wykonywane bezzwłocznie, w szczególności zaś te związane z przekazywaniem informacji i oficjalnych zawiadomień oraz realizowaniem zwolnienia osadzonego (patrz akapit 24 powyżej). Trybunał po raz kolejny stwierdza, że to pozwany Rząd ma obowiązek przekazania szczegółowych informacji dotyczących odpowiednich zdarzeń (patrz sprawa *Labita*, powołana wyżej, § 170). W tym względzie Trybunał stwierdza, że Rząd nie przedstawił przebiegu załatwiania formalności administracyjnych mających na celu zwolnienie skarżącego. Trybunał zauważa w tym kontekście, że odpis postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2008 r. został wysłany do zakładu karnego pocztą, przesyłką priorytetową, w tym samym dniu (patrz akapit 19 powyżej). Skarżący został zwolniony dwa dni później.

43. Strona rządowa nie twierdziła, a tym bardziej nie wykazała, aby podjęte zostały jakiegokolwiek wysiłki mające na celu zapewnienie szybkiego doręczenia administracji więziennej odpisu postanowienia Sądu Najwyższego, zgodnie z wymogami rozporządzenia z 2004 roku. Przepisy rozporządzenia z 2004 r. w sposób wyraźny zabraniały zwalniania osadzonych na podstawie jakiegokolwiek innego dokumentu niż tylko odpis odpowiedniego orzeczenia. Rozporządzenie stanowiło, że

doręczenie nakazu zwolnienia zwykłą pocztą elektroniczną lub za pośrednictwem transmisji faksowej nie mogło stanowić ważnej podstawy do zwolnienia osadzonego.

Istotne dla oceny sprawy jest odnotowanie, że Trybunał Konstytucyjny w swoim postanowieniu z dnia 4 października 2011 r. skierowanym do Ministra Sprawiedliwości, poddał krytyce przepisy rozporządzenia z 2004 r. Uznał, że rozporządzenie nie gwarantowało bezzwłocznego zwalniania osadzonych z chwilą wydania przez sąd odpowiedniego postanowienia. W szczególności Trybunał był zdania, że obowiązek doręczenia do jednostki penitencjarnej odpisu oryginału postanowienia sądowego nakazującego zwolnienie osadzonego nie miał już dalszego uzasadnienia w świetle rozwoju technologii informatycznych i telekomunikacyjnych.

44. Nie jest rolą Trybunału wypowiedanie się w kwestii wymogów dotyczących formy doręczenia nakazu zwolnienia, która by gwarantowała uznanie jej za zgodną z prawem i wystarczającą podstawę do zwolnienia osadzonego. Jednakże kapitalne znaczenie prawa do wolności nakłada na władze publiczne obowiązek wyeliminowania zależnych od Państwa przeszkód o charakterze organizacyjnym, mogących prowadzić do nieuzasadnionego pozbawienia jednostki wolności (patrz sprawa *Gębura*, powołana wyżej, § 35), w tym w zakresie szybkiego doręczania postanowień sądowych o zwolnieniu osadzonych. Zdaniem Trybunału, w przedmiotowej sprawie, odpowiednie czynności o charakterze administracyjnym powinny być zostać wykonane szybciej. Nie wykazano, by władze podejmowały wysiłki mające na celu skrócenie do minimum opóźnienia w wykonaniu decyzji o zwolnieniu skarżącego.

45. A zatem w tym względzie nastąpiło naruszenie Artykułu 5 ust. 1 Konwencji.

II. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 5 UST. 3 KONWENCJI

46. Skarżący podniósł zarzut, że okres tymczasowego aresztowania jego osoby trwał zbyt długo. Powołał się na Artykuł 5 ust. 3 Konwencji, który w odpowiednim zakresie brzmi następująco:

"Każdy aresztowany lub zatrzymany zgodnie z postanowieniami ustępu 1 (c) niniejszego Artykułu ... ma prawo być sądzony w rozsądnym terminie albo zwolniony na czas postępowania. Zwolnienie może zostać uzależnione od udzielenie gwarancji zapewniających stawienie się na rozprawę."

A. Dopuszczalność

1. Wyczerpanie środków odwoławczych na podstawie prawa wewnętrznego

47. Rząd w pierwszej kolejności podniósł, że skarżący zaskarżył wszystkie wydane w jego sprawie decyzje, zarządzające lub przedłużające okresy jego tymczasowego aresztowania. Złożył również szereg wniosków o zwolnienie.

48. Rząd twierdził ponadto, że skarżący mógł wnieść skargę konstytucyjną do Trybunału Konstytucyjnego. Powinien on być argumentować, że Artykuł 263 Kodeksu postępowania karnego jest niezgodny z Konstytucją w zakresie, w jakim nie nakłada żadnych ograniczeń czasowych na stanowione przez Sąd Apelacyjny przedłużenia aresztu tymczasowego. W kilku ze swoich wyroków Trybunał Konstytucyjny uznał już, że niektóre elementy tego przepisu są niezgodne z Konstytucją. W przypadku powodzenia skargi konstytucyjnej skarżący mógł następnie wystąpić o wznowienie postępowania w przedmiocie przedłużenia jego aresztu tymczasowego lub o uchylenie odpowiedniej decyzji. Rząd twierdził dalej, że w przypadku gdyby Trybunał

Konstytucyjny uznał niekonstytucyjność tego przepisu, skarżący uzyskałby możliwość wystąpienia o zadośćuczynienie z tytułu niewątpliwie niezasadnego pozbawienia wolności na podstawie Artykułu 552 ust. 4 Kodeksu postępowania karnego.

49. Rząd stwierdził ponadto, że tak czy inaczej skarżący mógł odwołać się do przepisu Artykułu 552 ust. 4 Kodeksu postępowania karnego, występując o zadośćuczynienie z tytułu tymczasowego aresztowania.

50. Skarżący nie zgodził się z tym. Stwierdził, że skargi konstytucyjnej nie można uznać za skuteczny środek odwoławczy w sytuacji przedłużającego się aresztu tymczasowego. Decyzja Trybunału Konstytucyjnego przyznająca rację skarżącemu mogła przynieść skutek jedynie w postaci uchylecia niekonstytucyjnego przepisu. Taka decyzja tylko w sposób pośredni wpłynęłaby na sytuację skarżącego w zakresie, w jakim skarżył on zbyt długi okres jego aresztu tymczasowego.

51. Trybunał w pierwszej kolejności przypomina, że to na Rządzie, podnoszącym argument niewyczerpania środków na podstawie prawa wewnętrznego, spoczywa obowiązek przekonania Trybunału, że w przedmiotowym czasie dany środek był skuteczny oraz dostępny w teorii i w praktyce, a więc że mógł zapewnić skarżącemu zadośćuczynienie w wyniku jego skarg, a także że miał realne perspektywy powodzenia (patrz między innymi sprawa *Akdivar i Inni przeciwko Turcji*, 16 września 1996, § 68, *Sprawozdania z orzeczeń i postanowień 1996-IV; Kowrygo przeciwko Polsce*, nr 6200/07, § 57, 26 lutego 2013).

52. Trybunał na wstępie odnotowuje stwierdzenie Rządu, że skarżący miał dostęp do wszystkich środków odwoławczych odnośnie do stosowania i przedłużania aresztu tymczasowego, dostępnych na podstawie przepisów polskiego Kodeksu postępowania karnego.

53. Zdaniem Trybunału, w konkretnych okolicznościach przedmiotowej sprawy zarzut naruszenia prawa skarżącego do sądu w rozsądnym terminie nie może zostać uznany za wywodzący się bezpośrednio z treści Artykułu 263 Kodeksu postępowania karnego. Wynikał on raczej ze sposobu, w jaki ten oraz inne przepisy Kodeksu były interpretowane i stosowane przez sądy w sprawie skarżącego. Skarżący podniósł zarzut, że jego areszt tymczasowy trwał zbyt długo, a nie, że przepis ten nie przewidywał ograniczeń czasowych dla tymczasowego aresztowania, jak wydaje się twierdzić Rząd (patrz akapit 48 powyżej). Jednakże, utrwalone orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego wskazuje, że skargi konstytucyjne oparte wyłącznie na zarzucie błędnej interpretacji przepisu prawnego są wyłączone spod jego jurysdykcji (patrz między innymi *Palusiński przeciwko Polsce* (dec.), nr 62414/00, ECHR 2006-...; *Długolecki przeciwko Polsce*, nr 23806/03, § 25, 24 lutego 2009).

54. Trybunał zauważa dalej, że tak czy inaczej argumenty podniesione przez Rząd w przedmiotowej sprawie podobne są do tych rozpatrywanych już i odrzuconych w poprzednich sprawach przeciwko Polsce (patrz między innymi *Bruczyński przeciwko Polsce*, nr 19206/03, §§ 38-45, 4 listopada 2008, oraz *Bišta przeciwko Polsce*, nr 22807/07, §§ 26-30, 12 stycznia 2010). Rząd nie przedstawił żadnych nowych dowodów, które by przekonały Trybunał do odstąpienia od takiego stwierdzenia.

55. Odnośnie do powołania się przez Rząd na środki odszkodowawcze z tytułu zarzucanego przez skarżącego zbyt długiego okresu tymczasowego aresztowania, Trybunał po raz kolejny stwierdza, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, po

wyczerpaniu przez skarżącego jednego dostępnego środka odwoławczego tj. zaskarżenia decyzji przedłużających jego areszt tymczasowy o kolejny okres – nie było wymogu podejmowania przez skarżącego kolejnej próby uzyskania zadośćuczynienia poprzez wniesienie do sądu powództwa o charakterze odszkodowawczym (patrz *Kacprzyk przeciwko Polsce* nr 50020/06, § 30, 21 lipca 2009; *Bišta przeciwko Polsce*, nr 22807/07, § 29, 12 stycznia 2010; *Kaniewski przeciwko Polsce*, nr 38049/02, § 51, 8 listopada 2005; oraz *Wegera przeciwko Polsce*, nr 141/07, § 49, 19 stycznia 2010). Ponadto, nawet przyjmąwszy, że powództwo o zadośćuczynienie może być skutecznym środkiem w kontekście skargi na zbyt długi okres tymczasowego aresztowania, w pierwszej kolejności należy zauważyć, że tak będzie tylko wówczas, gdy areszt tymczasowy już się zakończył, oraz gdy dostępność i praktyka stosowania takiego środka na podstawie prawa wewnętrznego zostaną przekonywująco potwierdzone – albo z powołaniem się na konkretne przepisy prawa wewnętrznego, albo na utrwaloną i spójną praktykę sądów krajowych (patrz *Demir przeciwko Turcji* (dec.), nr 51770/07, 16 października 2012, §§ 22-24).

56. Stosownie do tego, Trybunał uznaje, że dla celów Artykułu 35 ust. 1 Konwencji, skarżący wyczerpał środki odwoławcze na podstawie prawa wewnętrznego w odniesieniu do zbyt długiego okresu prowadzenia postępowania, a twierdzenie Rządu o niedopuszczalności skargi z racji niewyczerpania środków odwoławczych na podstawie prawa wewnętrznego – musi zostać oddalone.

2. Okres sześciu miesięcy

57. Trybunał zauważa dalej, że okres tymczasowego aresztowania skarżącego składał się z dwóch nie następujących po sobie etapów. Po raz pierwszy skarżący przebywał w areszcie tymczasowym w okresie od 1 lipca do dnia 14 sierpnia 2002 r., kiedy to został zwolniony (patrz akapity 6-7 powyżej). Każda skarga dotycząca tego okresu powinna była zostać wniesiona w terminie sześciu miesięcy od zwolnienia skarżącego z aresztu (patrz *Idalov przeciwko Rosji* [GC], nr 5826/03, § 134, 22 maja 2012; patrz również *Popenda przeciwko Polsce*, nr 39502/08, §§ 51-52, 9 października 2012). Skarga została wniesiona do Trybunału w dniu 5 listopada 2008 r., a więc po upływie sześciu miesięcy od daty jego zwolnienia. Trybunał nie może nie uwzględnić wymogu dochowania sześciomiesięcznego terminu – nawet przy braku stosownego zastrzeżenia ze strony Rządu (patrz między innymi *Belaousof i Inni przeciwko Grecji*, nr 66296/01, wyrok z dnia 27 maja 2004, § 38; *Miroshnik przeciwko Ukrainie*, nr 75804/01, § 55, 27 listopada 2008; *Tsikakis przeciwko Niemcom*, nr 1521/06, § 55, 10 lutego 2011; *Ciornei przeciwko Rumunii*, nr 6098/05, § 19, 21 lipca 2009).

58. Mając na względzie powyższe, Trybunał stwierdza, że skarga dotycząca pierwszego okresu tymczasowego aresztowania skarżącego została wniesiona po terminie i musi zostać oddalona zgodnie z Artykułem 35 ust. 1 i 4 Konwencji.

59. Trybunał stwierdza dalej, że skarga dotycząca drugiego okresu tymczasowego aresztowania skarżącego nie jest w sposób oczywisty nieuzasadniona w rozumieniu Artykułu 35 ust. 3 (a) Konwencji. Trybunał stwierdza ponadto, że nie jest ona niedopuszczalna z jakichkolwiek innych względów. A zatem musi zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum sprawy

1. Okres do uwzględnienia

60. Skarżący został aresztowany w dniu 5 lutego 2006 roku. Pozostawał w areszcie tymczasowym do dnia 13 lutego 2007 r., kiedy to Sąd Garnizonowy w Poznaniu skazał go za kilka przestępstw, wymierzając mu karę pozbawienia wolności. Począwszy od tej daty był on pozbawiony wolności "w wyniku skazania przez właściwy sąd" w rozumieniu Artykułu 5 ust. 1 (a). A zatem ten okres pozostawania skarżącego w warunkach pozbawienia wolności nie wchodzi w zakres Artykułu 5 ust. 3 (patrz *Kudła przeciwko Polsce* [GC], nr 30210/96, § 104 et seq., ECHR 2000-XI).

61. W dniu 31 maja 2007 r. Sąd Najwyższy uchylił wyrok skazujący skarżącego. Począwszy od tej daty jego pobyt w areszcie ponownie zaczął wchodzić w zakres Artykułu 5 ust. 3. Stan taki trwał to do dnia 21 maja 2008 r., kiedy to skarżący został zwolniony. Z uwagi na powyższe, przy rozpatrywaniu skargi, okres do uwzględnienia wynosi jeden rok, 11 miesięcy i 28 dni.

2. Stanowiska stron

(a) Skarżący

62. Skarżący twierdził, że okres jego tymczasowego aresztowania przekroczył rozsądny termin.

(b) Rząd

63. Zdaniem Rządu istniały ważne i wystarczające podstawy dla tymczasowego aresztowania skarżącego, a władze wykazały się należytą starannością w rozpatrywaniu sprawy.

3. Ocena Trybunału

(a) Zasady ogólne

64. Trybunał przypomina że ogólne zasady dotyczące "prawa do osądzenia w rozsądnym terminie albo zwolnienia na czas postępowania", gwarantowanego na podstawie Artykułu 5 ust. 3 Konwencji – zostały określone w szeregu wcześniejszych wyroków Trybunału (patrz między innymi sprawa *Kudła*, powołana wyżej, §110 et seq., oraz *McKay przeciwko Zjednoczonemu Królestwu* [GC], nr 543/03, §§ 41-44, ECHR 2006-X, wraz z dalszymi odwołaniami).

(b) Stosowanie powyższych zasad do niniejszej sprawy

65. Władze w swoich decyzjach o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, niezależnie od uzasadnionych podejrzeń wobec skarżącego – zasadniczo powołały się na trzy przesłanki, tj.: (1) poważny charakter przestępstw, o popełnienie których skarżący został oskarżony, (2) surowość grożącej mu kary oraz (3) konieczność zapewnienia prawidłowego toku postępowania, przy uwzględnieniu zagrożenia podejmowaniem przez skarżącego prób skłaniania świadków do składania fałszywych zeznań.

66. Skarżący został oskarżony o popełnienie szeregu przestępstw, w tym licznych oszustw i malwersacji, posługiwanie się groźbami karalnymi oraz przyjmowanie korzyści majątkowych (patrz akapit 12 powyżej). Zdaniem Trybunału fakt, że sprawa dotyczyła członka grupy przestępczej, odgrywającego w niej rolę kierowniczą – także powinien zostać uwzględniony w ocenie zgodności z Artykułem 5 ust. 3 (patrz między innymi *Bak przeciwko Polsce*, nr 7870/04, §57, 16 stycznia 2007).

67. Trybunał przyjmuje argument, że uzasadnione podejrzenie popełnienia przez skarżącego poważnych przestępstw mogło początkowo uzasadniać jego tymczasowe aresztowanie.

68. Organy sądowe powołały się również na prawdopodobieństwo wymierzenia skarżącemu surowej kary, uwzględniając poważny charakter przestępstw, o popełnienie których został oskarżony oraz mocne dowody zgromadzone przeciwko niemu. W tym względzie jednakże Trybunał po raz kolejny stwierdza, że podczas gdy zagrożenie surową karą stanowi istotny element oceny ryzyka ukrywania się lub ponownego popełnienia przestępstwa, to jednak poważny charakter zarzutów sam w sobie nie może uzasadniać utrzymywania długich okresów tymczasowego aresztowania (patrz, na przykład, *Ilijkov przeciwko Bułgarii*, nr 33977/96, §§ 80-81, 26 lipca 2001 oraz *Michta przeciwko Polsce*, nr 13425/02, § 49, 4 maja 2006). Następnie organy sądowe powołały się również na fakt, że sprawa obejmowała dużą liczbę domniemych współników w przestępstwie (patrz akapit 12 powyżej), oraz że skarżący mógłby nakłaniać świadków do składania fałszywych zeznań lub inaczej utrudniać postępowanie. W tych okolicznościach Trybunał przyjmuje argumentację, że istniały ważne i wystarczające podstawy dla uzasadnienia początkowego tymczasowego aresztowania skarżącego.

69. Powyższe względy są dla Trybunału wystarczające by uznać, że podane podstawy tymczasowego aresztowania skarżącego były "istotne" i "wystarczające" dla uzasadnienia przetrzymywania go w areszcie tymczasowym przez cały przedmiotowy okres, tj. jeden rok, jedenaście miesięcy i dwadzieścia osiem dni.

70. Trybunał zwraca uwagę na fakt, że w pewnym momencie, a mianowicie 8 stycznia 2008 r. władze uznały, że skarżący powinien zostać zwolniony za kaucją na czas postępowania. Jednakże, bez winy ze strony władz, nie był on w stanie spełnić związanych z tym warunków.

71. Do ustalenia pozostaje, czy władze krajowe wykazały "szczególną staranność" w prowadzeniu postępowania.

72. Trybunał nie stwierdza istnienia jakichkolwiek okresów beczynności w śledztwie i początkowej fazie procesu, uwzględniając fakt, że skarżący został aresztowany w dniu 5 lutego 2006 r., a akt oskarżenia przeciwko niemu wpłynął do sądu zaledwie pięć miesięcy później, tj. w dniu 20 lipca 2006 r. Sąd pierwszej instancji wydał wyrok w dniu 13 lutego 2007 roku. I chociaż prawdą jest, że wyrok ten został później, w dniu 21 maja 2007 r., uchylony przez sąd wyższej instancji, po czym nastąpił okres zastoju pomiędzy powyższą datą a 10 września 2007 r., kiedy to sprawy przeciwko skarżącemu zostały połączone – to jednak ten okres nieco ponad trzymiesięcznej przerwy musi być traktowany jako niezbędny dla potrzeb łączenia spraw i wynikającej stąd konieczności reorganizacji całego postępowania. Okres ten powinien być również postrzegany w kontekście całego pobytu skarżącego w areszcie tymczasowym, którego Trybunał nie uznaje za nadmiernie długi. Potem, rozprawy w sprawie odbywały się w regularnych odstępach czasowych (patrz akapit 11 powyżej).

73. Z tych względów Trybunał uznaje, że w przedmiotowym okresie władze krajowe prowadziły sprawę z należytą starannością.

74. Z uwagi na powyższe, Trybunał stwierdza, że nie nastąpiło naruszenie Artykułu 5 ust. 3 Konwencji.

III. STOSOWANIE ARTYKUŁU 41 KONWENCJI

75. Artykuł 41 Konwencji stanowi, że:

"Jeżeli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów oraz jeżeli prawo wewnętrzne Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi taka potrzeba, o przyznaniu słusznego zadośćuczynienia pokrzywdzonej stronie."

76. Skarżący wystąpił o przyznanie mu kwoty 15 000 złotych (PLN), stanowiącej równowartość 3 750 euro (EUR) z tytułu szkody niemajątkowej.

77. Rząd zakwestionował to żądanie.

78. Trybunał uznaje, że skarżący poniósł szkodę niemajątkową, która nie zostaje w wystarczającym stopniu wyrównana stwierdzeniem naruszenia Konwencji. Biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, Trybunał przyznaje skarżącemu żadaną kwotę w całości.

A. Koszty i wydatki

79. Skarżący, powołując się na przedłożone dokumenty, wystąpił również o przyznanie mu kwoty 4 488 PLN, stanowiącej równowartość 1 035 EUR z tytułu kosztów i wydatków poniesionych przed Trybunałem.

80. Rząd zakwestionował to żądanie.

81. Trybunał, uwzględnivszy znajdujące się w jego posiadaniu dokumenty oraz swoje orzecznictwo, uznaje za właściwe przyznać skarżącemu żadaną kwotę w całości.

B. Odsetki z tytułu zwłoki

82. Trybunał uznaje za właściwe określenie wysokości odsetek z tytułu zwłoki w oparciu o krańcową stopę procentową Europejskiego Banku Centralnego, do której należy dodać trzy punkty procentowe.

Z TYCH WZGLĘDÓW TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Uznaje* skargę za dopuszczalną;
2. *Stwierdza*, że nastąpiło naruszenie Artykułu 5 ust. 1 Konwencji;
3. *Stwierdza*, że nie nastąpiło naruszenie Artykułu 5 ust. 3 Konwencji;
4. *Stwierdza*
 - (a) że pozwane Państwo ma zapłacić skarżącemu, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym wyrok stanie się ostateczny na zasadach Artykułu 44 ust. 2 Konwencji, następujące kwoty:
 - (i) 3 750 EUR (trzy tysiące siedemset pięćdziesiąt euro) z tytułu szkody niemajątkowej plus jakikolwiek podlegający naliczeniu podatek, po przeliczeniu na walutę pozwanego Państwa po kursie obowiązującym w dniu rozliczenia;
 - (ii) 1 035 EUR (jeden tysiąc trzydzieści pięć euro) z tytułu kosztów i wydatków plus jakikolwiek podatek, podlegający naliczeniu od skarżącego, po przeliczeniu na walutę pozwanego Państwa po kursie obowiązującym w dniu rozliczenia;

WYROK W SPRAWIE WEREDA przeciwko POLSCE

- (b) że od momentu wygaśnięcia wyżej wymienionego okresu trzech miesięcy do dnia rozliczenia – płatności podlegają proste odsetki od wyżej wymienionych kwot według stawki równej krańcowej stopie pożyczkowej Europejskiego Banku Centralnego za okres zwłoki plus trzy punkty procentowe.

Sporządzono w języku angielskim i ogłoszono w formie pisemnej dnia 26 listopada 2013 r. na zasadach Artykułu 44 ust. 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Fatoş Aracı
Zastępca Kanclerza

Ineta Ziemele
Przewodnicząca